Lietas Nr. C30635813
Lietas arhīva Nr. C-2384-14/12

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

**2014.gada 23.aprīlī**

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa šādā sastāvā:

tiesnese I.Strode

ar sekretāri K.Titāni

atklātā tiesas sēdē Rīgā, Abrenes ielā 3, izskatīja civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu parāda un likumisko procentu piedziņu, un

**konstatēja**

2013.gada 11.septembrī, ar prasības pieteikuma precizējumiem 2013.gada 7.oktobtī, /pers. A/ iesniedza tiesā prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu parāda un likumisko procentu piedziņu. Prasības pieteikumā norādīts, ka 2008.gada 23.janvārī starp pusēm noslēgta Vienošanās par bērna aizgādību un uzturlīdzekļiem. Minētās vienošanās 3.3.punktā puses vienojās, ka /pers. B/ apņemas maksāt /pers. A/ uzturlīdzekļus dēla /pers. C/ vajadzībām Latvijas Republikā noteiktu divu minimālo mēnešalgu apmērā, bet ne mazāk kā LVL 240 katru mēnesi, pārskaitot tos /pers. A/ bankas kontā, kas norādīta vienošanās, līdz katra mēneša piektajam datumam. Atbildētājs izteica savu vēlmi maksāt uzturlīdzekļus sava bērna uzturēšanai. Pušu noslēgtajai vienošanai ir tiesiska nozīme, kas rada saistību, kura ir jāpilda, atbilstoši Civillikuma 1587.pantam. Līdz šim atbildētājs savu pienākumu, kas viņam uzlikts ar likumu, kā arī savas uzņemtās saistības nav pildījis. Par laiku no 2008.gada 23.janvāra ir izveidojies parāds, kas, uz prasības iesniegšanas brīdi, tas ir, uz 2013.gada 10.septembri, sastāda LVL 21 822,90.

Papildus minētajam prasības pieteikumā norādīts, ka, neskatoties uz to, ka puses nav nolīgušas soda sankcijas par termiņā neatdotu parādu, prasītāja, atbilstoši Civillikuma 1756., 1757.pantam, ir tiesīga aprēķināt un prasīt likumiskos 6% gadā, kas no 2008.gada 23.janvāra līdz 2013.gada 10.septembrim ir LVL 2884,16. Vienošanās par bērna aizgādību un uzturlīdzekļiem 3.3.punktā ir noteikts termiņš maksājumu izdarīšanai un atbildētājs ir pielaidis nokavējumu.

Atbildētājam 2013.gada 9.jūlijā nosūtīta pretenzija un brīdinājums par prasības iesniegšanu tiesā, ja jautājums netiks izskatīts ārpus tiesas kārtībā. 2013.gada 30.augustā vēstule tika atsūtīta atpakaļ ar norādi, ka pasta sūtījumam beidzies glabāšanas laiks.

Ņemot vērā minēto un, pamatojoties uz Civillikuma 177., 179., 1587., 1590, 1756.-1757.pantu, /pers. A/ lūdz tiesu piedzīt no /pers. B/ par labu prasītājai pamatparādu LVL 21 822,90 un likumiskos procentus LVL 2884,16, kā arī visus ar tiesāšanos saistītos izdevumus. Tāpat arī prasītāja lūdz tiesu noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma pilnīgai izpildei saņemt no atbildētāja 6% gadā no piespriestās un neatmaksātās parāda summas.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus Civilprocesa likuma 148.panta kārtībā lietā nav sniedzis.

2014.gada 3.aprīlī tiesā saņemts /pers. A/ pieteikums par pierādījumu iesniegšanu, kurā norādīts, ka laika periodā no vienošanās noslēgšanas brīža, tas ir, no 2008.gada 23.janvāra līdz akciju sabiedrības ''Latvijas Krājbanka'' bankrota procedūras uzsākšanai, tas ir, 2011.gada 21.novembrim ir veicis 12 iemaksas par kopējo summu LVL 3130. Saskaņā ar akciju sabiedrības ''Swedbank'' izziņu, laika periodā no 2008.gada 1.janvāra līdz 2014.gada 31.martam atbildētājs ir veicis vienu iemaksu LVL 500 apmērā.

Tiesas sēdē /pers. A/ pilnvarotā pārstāve uzturēja prasību un, ņemot vērā parāda summas pieaugumu līdz 2014.gada aprīlim, saskaņā ar tiesas sēdē iesniegtajiem aprēķiniem, lūdza piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļu parādu EUR 35 318,64, kā arī lūdza piedzīt likumiskos procentus EUR 4955,38 apmērā par laika periodu uz 2014.gada februāri.

/pers. B/ uz tiesas sēdi neieradās, nepaziņoja neierašanās iemeslus, kā arī nelūdza atlikt lietas izskatīšanu. Atbildētājam par tiesas sēdes laiku un vietu paziņots Civilprocesa likuma 56.panata pirmajā un piektajā daļā noteiktajā kārtībā. Līdz ar to, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 56.$^{1}$ pantu, atzīstams, ka atbildētājam ir paziņots par tiesas sēdes laiku un vietu likumā noteiktā kārtībā.

Tiesa nekonstatēja Civilprocesa likuma 209.pantā noteiktos pamatus, kad tiesai ir pienākums atlikt lietas izskatīšanu, un nolēma izskatīt civillietu bez atbildētāja piedalīšanās tiesas sēdē.

Noklausījusies prasītājas pārstāves paskaidrojumus tiesas sēdē un izvērtējusi civillietas materiālus, tiesu secina, ka prasība pamatota un apmierināma turpmāk norādīto iemeslu dēļ.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma.

No lietas materiāliem izriet, ka 2008.gada 23.janvārī /pers. B/ un /pers. A/ noslēdza Vienošanos par bērna aizgādību un uzturlīdzekļiem, kuras 3.3.punktā līdzēji vienojās, ka /pers. B/ apņemas maksāt /pers. A/ uzturlīdzekļus dēla /pers. C/ vajadzībām Latvijas Republikā noteiktu divu minimālo mēnešalgu apmērā, bet ne mazāk kā LVL 240 katru mēnesi, pārskaitot tos /pers. A/ bankas kontā līdz kārtējā mēneša piektajam datumam.

Tādējādi prasītāja un atbildētājs labprātīgi vienojās par uzturlīdzekļu apmēru dēla uzturam un to samaksas kārtību. Šādam vienošanās aktam ir tiesiska nozīme un tas rada saistību, kas jāpilda. Minētais nav pretrunā ar Civillikuma 179.pantu, kad strīdus gadījumā uzturlīdzekļu apmēru nosaka tiesa.

No lietā iesniegtās likvidējamās akciju sabiedrības ''Latvijas Krājbanka'' 2014.gada 1.aprīļa izziņas izriet, ka laika periodā no 2008.gada 1.janvāra līdz 2011.gada 21.novembrim atbildētājs pārskaitījis prasītājai naudas līdzekļus LVL 3130 kopsummā, savukārt, saskaņā ar akciju sabiedrības ''Swedbank'' 2014.gada 1.aprīļa izziņu, 2011.gada 5.augustā /pers. B/ pārskaitījis prasītājai LVL 500. Tādējādi kopējā pārskaitītā naudas summa ir LVL 3630.

No minētā izriet, ka atbildētājs savas uzņemtās saistības pildījis neregulāri un nepietiekamā apmērā, sakarā ar ko atbildētājam par laika periodu no 2008.gada 23.janvāra līdz 2014.gada aprīlim, ieskaitot, izveidojies parāds EUR 35 318,64 kopsummā.

Ņemot vērā to, ka lietā nav iesniegti citi pierādījumi atbildētāja nolīgto saistību izpildei un to, ka saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo, tiesa atzīst, ka prasītāja ar ir pierādījusi savas tiesības pēc prasījuma ar lietā iesniegtiem rakstveida pierādījumiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Atbilstoši Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu (Civillikuma 1759.panta 1.punkts).

Civillikuma 1765.panta pirmajā daļā noteikts, ka gadījumā, kad likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Pamatojoties uz minētajām tiesību normām, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami likumiskie procenti EUR 4955,38 apmērā par laika periodu no 2008.gada augusta līdz 2014.gada februārim, ieskaitot.

Tādējādi, atzīstot, ka prasītāja ir pierādījusi savas tiesības pēc prasījuma, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenams uzturlīdzekļu parāds EUR 35 318,64 un likumiskie procenti EUR 4955,38 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.panta noteikumiem prasītājai nosakāmas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos sešus procentus gadā no pamatparāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai), ņemot vērā Civillikuma 1763.pantā noteikto par to, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu un ņemot vērā jau ar spriedumu piedzīto likumisko procentu apmēru.

Tā kā prasītāja, saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, ceļot prasību par uzturlīdzekļu parāda un uzturlīdzekļu piedziņu, no tiesas izdevumu samaksas bija atbrīvota, tiesas izdevumi piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos, kā to paredz Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktā un Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punktā noteikto valsts nodeva, kas piedzenama no atbildētāja par labu valstij, sastāda EUR 1391,35. Savukārt, saskaņā ar lietā esošo Uzziņu par ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem, minētie izdevumi lietā sastāda EUR 10,40, kas arī piedzenami no atbildētāja par labu valstij.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.$^{1}$ panta otro daļu, nosakāms, ka spriedums izpildāms labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, 97., 193., 195., 204.$^{1}$ pantu,tiesa

**nosprieda**

apmierināt /pers. A/, personas kods /personas kods/, prasību pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, par uzturlīdzekļu parāda un likumisko procentu piedziņu;

piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļu parādu EUR 35 318,64, likumiskos procentus EUR 4955,38, kopā piedzenot EUR 40 274,02 (četrdesmit tūkstoši divi simti septiņdesmit četri *euro* un divi *euro* centi);

piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 1391,35 (viens tūkstotis trīs simti deviņdesmit viens *euro* un trīsdesmit pieci *euro* centi);

piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 10,40 (desmit *euro* un četrdesmit *euro* centi);

noteikt /pers. A/, personas kods /personas kods/, tiesības saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos procentus 6% gadā no pamatparāda summas, tas ir, EUR 35 318,64, par laiku līdz sprieduma izpildei, ņemot vērā Civillikuma 1763.panta nosacījumus par to, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu un ņemot vērā jau ar spriedumu piedzīto likumisko procentu apmēru;

noteikt /pers. B/, personas kods /personas kods/, sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 dienas pēc sprieduma stāšanās spēkā.

Prasītāja aizmugurisku spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Atbildētājs nav tiesīgs aizmugurisku spriedumu pārsūdzēt apelācijas kārtībā, bet 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgs iesniegt tiesai, kura taisījusi aizmugurisku spriedumu, pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Pilna sprieduma sastādīšanas datums ir 2014.gada 7.maijs.

Tiesnese I.Strode